

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІКИ І МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ХАРКІВСЬКА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ

**РОЗВИТОК ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ,
РЕСТОРАННОГО ТА ГОТЕЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВ І ТОРГІВЛІ:
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ**

*Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 50-річчю заснування
Харківського державного університету
харчування та торгівлі*

У двох частинах

Частина 1

18 травня 2017 р.

Харків
ХДУХТ
2017

УДК 640.4:658.6/9
ББК 65.431.1+65.422-803
Р 64

Редакційна колегія:

О.І. Черевко, д-р техн. наук, проф. (відпов. редактор); *В.М. Михайлов*, д-р техн. наук, проф. (заст. відпов. редактора); *О.О. Гринченко*, д-р техн. наук, проф. (заст. відпов. редактора); *А.А. Дубініна*, д-р техн. наук, проф. (заст. відпов. редактора); *С.В. Михайлова*, канд. техн. наук (відпов. секретар); *В.О. Архипова*, доц.; *А.О. Борисова*, канд. психол. наук, доц.; *М.П. Головка*, д-р техн. наук, проф.; *Г.В. Дейниченко*, д-р техн. наук, проф.; *Н.В. Дуденко*, д-р мед. наук, проф.; *В.В. Євлаш*, д-р техн. наук, проф.; *В.О. Захаренко*, д-р техн. наук, проф.; *Л.В. Кінтєла*, д-р техн. наук, проф.; *А.О. Колесник*, канд. техн. наук, доц.; *О.М. Жданович*, редактор; *Л.П. Малюк*, д-р техн. наук, проф.; *А.М. Одарченко*, д-р техн. наук, проф.; *Д.М. Одарченко*, д-р техн. наук, проф.; *Р.Ю. Павлюк*, д-р техн. наук, проф.; *Є.П. Пивоваров*, д-р техн. наук, проф.; *П.П. Пивоваров*, д-р техн. наук, проф.; *В.В. Погарська*, д-р техн. наук, проф.; *М.І. Погожих*, д-р техн. наук, проф.; *В.О. Потапов*, д-р техн. наук, проф.; *О.В. Самохвалова*, канд. техн. наук, проф.; *О.Г. Терешкін*, д-р техн. наук, проф.; *Ю.М. Тормосов*, д-р техн. наук, проф.

Рекомендовано до видання вченою радою ХДУХТ, протокол № 9 від 28.12.16 р.

Р 64 **Розвиток харчових виробництв, ресторанного та готельного господарств і торгівлі: проблеми, перспективи, ефективність** : Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 50-річчю заснування Харківського державного університету харчування та торгівлі, 18 травня 2017 р. : [тези у 2-х ч.] / редкол. : О. І. Черевко [та ін.]. – Харків : ХДУХТ, 2017. – Ч. 1. – 367, [XXII] с.
ISBN 978-966-405-424-6

Перша частина містить тези доповідей з інноваційних технологій харчової продукції та функціональних оздоровчих продуктів, формування і контролю якості товарів, митних експертиз товарів, удосконалення процесів та обладнання харчових виробництв. Розглянуто результати фундаментальних досліджень у галузі хімічних, фізичних, математичних методів дослідження продуктів харчування. Велику увагу приділено проблемам управління якості та екологічної безпеки.

Збірник розраховано на наукових і практичних працівників, викладачів вищої школи, аспірантів, магістрантів і студентів вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців для харчової та переробної промисловості, торгівлі, ресторанного, готельного та туристичного господарства, економіки та підприємництва, митних, податкових і економічних служб, фінансових установ.

УДК 640.4:658.6/9
ББК 65.431.1+65.422-803

Видається в авторській редакції

ISBN 978-966-405-424-6

© Харківський державний університет харчування та торгівлі, 2017

Юдіна Т.І. Використання молочної сировини в технології борошняних кондитерських виробів	49
Янчик М.В., Неміріч О.В., Гавриш А.В. Дослідження хімічного складу кондитерського напівфабрикату з порошком із банана	51

Секція 2. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ОЗДОРОВЧИХ ПРОДУКТІВ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ, ПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ТОРГІВЛІ

Антипина Е.А., Кривохиженко О.В., Ляшан А.Г. Биологически активные вещества виноградных выжимков	53
Балабай К.С., Павлюк Р.Ю., Погарська В.В. Спектроскопічні дослідження якості біоіогуртів, збагачених пребіотичними інуліновмісними та каротиновмісними замороженими нанодобавками	55
Біленька І.Р., Голінська Я.А. Овочеві десерти на основі соку з коріння селери	57
Большакова В.А., Дроменко О.Б. Дослідження стабільності емульсій на основі комплексних стабілізаторів	59
Васильєв С.В. Зерно полби – перспективна сировина для круп'яних продуктів оздоровчого призначення	61
Грек О.В., Красуля О.О., Пшенична Т.В. Технологія напоїв на основі сироватки, отриманої осадженням білків молока ягідним коагулянтном.....	63
Гринченко Н.Г., Тютюкова Д.О., Листопад А.П. Вплив технологічних чинників на рівновагу міцелярного та йонного кальцію в сироватці	65
Гринченко О.О., Янчева М.О. Теоретичні та практичні передумови розробки технологій напівфабрикатів м'ясних заморожених.....	67
Гураль Л.С., Кармазин А.И. Биополимерные комплексы как перспективные молекулярные оболочки для инкапсуляции биологически активных веществ	69
Дроменко О.Б., Большакова В.А. Білково-жирові емульсії як перспективний об'єкт для збагачення йодом	71
Камсуліна Н.В., Бударіна А.І. Дослідження функціонально-технологічних властивостей гідроколоїдів.....	73
Капустян А.І., Черно Н.К. Автолітичні зміни біомаси <i>Lactobacillus acidophilus</i> як фактор поліпшення ефективності її ферментативної деструкції.....	75
Колісниченко Т.О., Сирота А.К., Рябчинська О.А. Дослідження органолептичних показників соусу емульсійного типу з додаванням водоростей вакаме та фукусу	77

Секція 2. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ОЗДОРОВЧИХ ПРОДУКТІВ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ, ПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ТОРГІВЛІ

Е.А. Антипина, канд. техн. наук, доц. (ОНАПТ, Одесса)

О.В. Кривохиженко, студ. (ОНАПТ, Одесса)

А.Г. Ляшан, студ. (ОНАПТ, Одесса)

БИОЛОГИЧЕСКИ АКТИВНЫЕ ВЕЩЕСТВА ВИНОГРАДНЫХ ВЫЖИМКОВ

При переработке винограда на вино, сок до 30% от массы сырья составляют виноградные выжимки, содержащие в концентрированном виде полезные вещества виноградной ягоды. К ним относятся витамины, полифенолы, низкомолекулярные углеводы, полисахариды – прежде всего пектиновые вещества, минеральные вещества. Поэтому выжимки винограда являются потенциальным источником выделения биологически активных веществ и получения на их основе различных функциональных ингредиентов.

Известно, что для белых сортов винограда характерно повышенное содержание лейкоантоцианов и флавонолов – кверцетина, изокверцетина и др. Наличие природных биофлавоноидов обуславливает проявление витаминной и антиоксидантной активности исследуемого сырья. Многие из них, прежде всего флавонолы, способны нормализовать нарушенную проницаемость кровеносных сосудов, т.е. обладают Р-витаминной активностью. Они относительно стабильны при хранении, не разрушаются при сушке. Под влиянием биофлавоноидов уменьшается проницаемость и повышается прочность кровеносных капилляров. Физиологическое действие на сосуды осуществляется при участии аскорбиновой кислоты. Капилляроукрепляющее действие свойственно особенно катехинам, лейкоантоцианам и антоцианам. Хотя им уступают флавоны и флавонолы, но эти вещества проявляют противоатеросклеротическое и гипохолестеринемическое действие. Многие флавоноиды проявляют противовоспалительное, спазмолитическое, желчегонное и гипотензивное действие. Для лейкоантоцианов характерна противоопухолевая и радиозащитная активность.

В качестве объекта исследований были взяты выжимки винограда сорта Шардоне, выращиваемого в Национальном центре института виноградарства и виноделия им. В.Е. Таирова. После сушки на лабораторной установке содержание сухих веществ в выжимках составило 89%. Низкомолекулярные углеводы извлекали 70%-ным

спиртом. Показано, что массовая доля в сырье моносахаридов (глюкозы и фруктозы) достигала 23,7%, мальтозы 4,7%, сахарозы 1,9%. После извлечения спирторастворимых углеводов определяли содержание высокомолекулярных углеводов. Массовая доля водорастворимых полисахаридов составляла 0,6%, гемицеллюлоз – 4,2%, целлюлозы – 48,6%. Полифенольные соединения определяли методом Фолина–Чокальтеу, их общее содержание составило 350 мг/100 г сырья.

Используя технологию получения из растительного сырья препаратов с С-витаминной и Р-витаминной активностью, получали водные экстракты из выжимок винограда при температуре соответственно 75°C (экстракт I) и 95°C (экстракт II) в течение 30 минут при гидромодуле 10. В водный раствор переходили низкомолекулярные углеводы и водорастворимые полисахариды, присутствующие в сырье. В экстрактах определяли содержание витаминов, полифенольных веществ (ПФ) и их биологическую активность (табл.).

Таблица

Содержание биологически активных веществ

Объект исследования	Вит. С мг/100 г	Вит. Р мг/100 г	ПФ мг/100 г	Биол. активность усл. ед.
Выжимки	59	67	350	–
Экстракт I	32	20	90	533
Экстракт II	26	31	210	635

Критерий оценки биологической активности растительного сырья основан на катализе переноса электрона в системе «восстановленный никотинамидадениндинуклеотид – ферроцианид калия» $[NAD \cdot H_2 - K_3[Fe(CN)_6]]$. Способность биологически активных компонентов вызывать неферментативное окисление $NAD \cdot H_2$ до NAD и одновременно восстанавливать Fe^{3+} до Fe^{2+} говорит о том, что эти вещества могут повышать общую неспецифическую сопротивляемость организма.

Относительную биологическую активность экстрактов выжимок винограда определяли после их добавления к системе $NAD \cdot H_2 - K_3[Fe(CN)_6]$ и измерения оптической плотности на спектрофотометре Spcord-M40 при $\lambda=325$ нм. Рассчитанные величины относительной биологической активности указывают на то, что скорость переноса электрона в системе значительно увеличивается по сравнению с контролем, что свидетельствует про наличие антиоксидантных свойств исследуемых объектов.

Таким образом, полученные результаты позволяют рассматривать водные экстракты из виноградных выжимок белых сортов винограда как функциональные ингредиенты с высокой антиоксидантной активностью, которые могут использоваться, например, для получения функциональных напитков.